

фермеров на осуществление следующих технологических элементов и экономических факторов:

- существенно улучшить воспроизводство, свести до минимума яловость коров, своевременно проводить выбраковку непригодных к воспроизводству коров и нетелей;
- максимально сохранить приплод, улучшить выращивание молодняка, обеспечить необходимое количество телок для ремонта стада;
- повысить уровень кормления и улучшить содержание коров в сухостойный период и тем самым обеспечить биологические и зоотехнические предпосылки повышения молочной продуктивности, при подготовке коров и раздоя;
- при воспроизводстве использовать только быков-улучшателей по ведущим признакам продуктивности;
- шире практиковать меры экономического и морального стимулирования работников животноводства и специалистов за повышение молочной продуктивности и качества молока;
- шире внедрять новейшие средства механизации доения, хранения и переработки, обеспечивающие получение экологически чистого и высокого качества молока;
- установить более тесные интеграционные связи производителей с перерабатывающими предприятиями и торговыми организациями, установить громадный диспаритет цен на молоко и молочные продукты.

УДК 636.593.082.083

Курельчук А. О., учениця 9 класу,

Науковий керівник – Романчук Н. В.

Славутська ЗОШ I-III ст., Хмельницька область, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДОГЛЯДУ І РОЗВЕДЕННЯ ЦЕСАРОК В ДОМАШНІХ УМОВАХ

Говорячи про розведення домашньої птиці, багато хто згадує в першу чергу про курей, гусей і качок. А ось цесарки в нашому регіоні – це ще рідкість, хоча багато людей вже встигли оцінити їх продуктивність і ніжний смак м'яса. Ті, хто зайнявся їх розведенням, навряд чи захочуть повертатися до звичайних курей. Зацікавив мене цесарками мій дідусь, який вже багато років займається цією справою, а я залюбки йому допомагаю.

Господарські якості цесарок високі. В середньому доросла птиця має живу вагу від 1,5 до 2 кг. М'ясо відрізняється високими гастрономічними якостями, воно ніжне, не жирне, нагадує м'ясо дичини, користується великим попитом. За сезон цесарка несе від 70 до 120 яєць. Добре пристосовуються до умов утримання, відрізняються високою життєздатністю.

За вигульного способу утримання цесарки знищують велику кількість шкідників рослин та насіння бур'янів. Також цесарки відомі тим, що «винищують» колорадського жука. Дуже цікаво спостерігати коли вони «полюють» за колорадським жуком: серед зеленого картопляного поля видно крапчасті

спини, з яскравою голівкою, цесарок, які уважно заглядають під нижню сторону листка з різних сторін, витягнувши шию і побачивши жука або його личинку, блискавично хапають їх. При цьому цесарки голосно перекрикуються одна з одною, як би повідомляючи, одна одній про чергову знахідку. На відміну від курей цесарки не розгрібають землю. Не в останню чергу цесарок розводять і як декоративного птаха.

Якщо ви хочете, щоб у вас росли великі птахи, які при цьому будуть продуктивними, то зобов'язані подбати про умови їх утримування. Так, цесарки повинні утримуватись окремо від іншої птиці, у пристосованому для них приміщенні, повинні бути обладнані сідала на висоті 0,5 метра від підлоги, і, звичайно, гнізда, розміщені в інших місцях.

В нашому господарстві ми утримуємо цесарку звичайну. Голова і верхня частина шиї позбавлена оперення. Колір пташки темний з рівномірно розкиданими цятками. Позбавлені оперення частини голови і шиї білуваті. Серезки яскраво-червоні. Дзьоб світло-рожевого кольору, червонуватий біля основи, на кінці з жовтим відтінком. Ноги у цесарки звичайної чорно-сірі.

Ідеальним середовищем для розведення цесарок можна вважати будинки чи двори на околиці села чи міста. Розводити цесарок можна й тим, хто має великі сади. За таких умов потрібно набагато менше кормів, ніж за утримання в обмеженому вигулі. Дорослих цесарок можна утримувати у пташнику разом з іншою птицею. Наші цесарки утримуються у окремому пташнику і мають велику площу вигулу.

Як правило, всієдні і невибагливі, влітку ці птахи здатні самі забезпечити себе кормом: їм вистачає комах, лише ввечері вони можуть подзьобати з годівниці. Полюбляють цільне зерно, капусту, буряк. Дуже корисні для здоров'я цесарок кульбаба і листя лопуха. Рекомендовано додавати у їжу вітамінні премікси. Взимку кращою їжею стане суміш з відварених коренеплодів з комбікормом, замість зелені можна давати їм суху траву, сінну потерть. Завжди повинна бути свіжа і чиста вода.

Статеве дозрівання цесарки закінчується до 8 місяців і з цього часу вона починає нестися. В умовах нашого присадибного господарства статева зрілість припадає на осінні чи навіть зимові місяці, тому цесарки починають нестися тільки навесні і залежно від температури повітря, тривалості світлового дня, наявності вітамінів у кормі тощо.

При розміщенні цесарок в пташнику треба дотримуватись норм, щоб на 1 кв. м. доводилось не більше 5-7 дорослих особин. Скупченість цесарок може несприятливо позначитись на їх продуктивності. Птахи не будуть спаровуватись, і більшість яєць залишиться незаплідненими. Форма яєць цесарок збоку трикутноподібна. Їхня маса – 40-45 г. Шкарлупа яєць тверда, забарвлення – від світло-коричневого до червоно-коричневого з дрібними цяточками.

Цесарки дуже полохливі і потребують спокійного поводження з ними, завдяки чому їхню лякливість можна знизити до рівня поведінки курей чи індичок. Там, де цесарки надані самі собі, у них з'являються інстинкти диких птахів і робота з ними ускладнюється. Ловити їх можна лише застосовуючи спеціальну сітку, якою можна накрити птицю.

На відміну від іншої птиці, самка на 15-25 % важча від самця. Дзьоб у самця порівняно із самкою трохи товстіший, ширший з великою восковицею, шолом більший, його вершина похиліша, спрямована назад. Серезки у самця теж довші і червоніші. Крім того у самців більш пронизливий голос ніж у самки. Взагалі, ці птахи дуже балакучі. Вони видають звуки, схожі на скрип. Якщо їх щось турбує, кричать настільки сильно, що з'являється дзвін у вухах. Цесарки вміють літати, але чомусь лінуються. Самці можуть проявляти досить сильну агресивність.

Для розведення цесарок необхідно створити оптимальні умови утримання і годівлі. У подальших дослідженнях необхідно розробляти технологічні прийоми та впроваджувати нові кормові добавки, які дозволять підвищити продуктивність цесарок. Якщо почнете розводити цесарок, то ніколи про це не пошкодуєте. Адже клопоту з ними небагато, а матимете можливість і милуватися гарними птахами, і забезпечити сім'ю до свята м'ясом, яке за своїми смаковими якостями перевершує м'ясо іншої домашньої птиці.

УДК 636.5.03

Левицька Н., студентка II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»,

Науковий керівник – Приліпко Т. М., доктор с.-г. наук, професор

Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ГІБРИДНОЇ ПТИЦІ – КУРЕЙ КРОСУ «ХАЙСЕКС» ТА «ІЗА БРАУН»

На даний час головними чинниками, що визначають положення вітчизняної яєчної промисловості, є процеси світової інтеграції та майбутній вступ України до СОТ. Створення ліберальної системи імпортного регулювання відповідно до вимог СОТ призведе до спрощення експорту для українських підприємств. Одночасно посилиться конкуренція на внутрішньому ринку з боку імпорту, що може істотно похитнути становище значної частини вітчизняних компаній. Тому особливої актуальності набуває підвищення конкурентоспроможності.

Тому метою досліджень було вивчення ефективності виробництва харчових яєць за використання різних кросів. Вивчали продуктивні показники гібридної птиці – курей кросу «Хайсекс» та «Іза браун».

Результати досліджень. Несучість курей кросів «Хайсекс браун» та «Іза браун» вища від стандарту на 4,2 % і 4 % відповідно, маса яйця в кросу «Хайсекс» нижча на 1 %, а «Іза браун» вища на 1% в порівнянні зі стандартом. Збереженість курей на 1 % вища від встановленого стандарту. Жива маса в кінці несучості також вища в кросу «Хайсекс браун» на 2,6 % і 5,5 % в кросу «Іза браун» відповідно.

Крос «Хайсекс коричневий» – чотириохлінійний, був завезений з Голландії. В ньому дві лінії батьківської форми (Т-8 і Т-5) породи род-айланд.